UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

DUBINEANSCHI Tatiana

EVALUAREA CRITERIALĂ PRIN DESCRIPTORI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Culegere de sarcini practice pentru activități de seminar, laborator și lucru individual al studenților

Chișinău, 2023

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ” DIN CHIȘINĂU

DUBINEANSCHI Tatiana

EVALUAREA CRITERIALĂ PRIN DESCRIPTORI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Culegere de sarcini practice
pentru activități de seminar, laborator și lucru individual al studenților

Chișinău, 2023

Aprobat în şedinţa Senatului UPSC din 21.12.2022 (proces-verbal nr. 6).

AUTOR:

Tatiana DUBINEANSCHI, dr., conf. univ.

RECENZENȚI:

Ludmila URSU, dr., prof. univ., şef catedră Pedagogia Învăţământului Primar, UPSC

Ludmila SAMANATI, dr., grad didactic superior, IP LT „Onisifor Ghibu”, Chişinău

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAŢIONALE A CĂRŢII DIN REPUBLICA MOLDOVA
Dubineanschi, Tatiana.
Evaluarea criterială prin descriptori în învăţământul primar : Culegere de sarcini practice pentru activităţi de seminar, laborator şi lucru individual al studenţilor / Dubineanschi Tatiana ; Ministerul Educaţiei şi Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. – Chişinău : S. n., 2023 (CEP UPSC). – 37 p. : fig., tab.
Bibliogr. la sfârşitul temelor. – [100] ex.
ISBN 978-9975-46-693-6.
373.3.091(07)

CUPRINS:

LISTA ABREVIERILOR 5

CUVÂNT ÎNAINTE 6

FINALITĂȚILE UNITĂȚII DE CURS „EVALUAREA CRITERIALĂ PRIN DESCRIPTORI” 7

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 1. CONCEPȚIA EVALUĂRII CRITERIALE PRIN DESCRIPTORI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR 8

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 2. ORGANIZAREA PROCESULUI DE EVALUARE CRITERIALĂ PRIN DESCRIPTORI ÎN CLASELE PRIMARE 12

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 3. METODE, PROCEDEE ŞI TEHNICI DE EVALUARE ÎN CONTEXTUL EVALUĂRII CRITERIALE PRIN DESCRIPTORI 24

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 4. PROCESAREA ŞI INTERPRETAREA DATELOR EVALUĂRII ÎN CLASELE PRIMARE 31

LISTA ABREVIERILOR

MEC - Ministerul Educaţiei şi Cercetării al Republicii Moldova
MECD - Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori, clasele I-IV
ECD - Evaluare criterială prin descriptori
EI - Evaluare iniţială
ES - Evaluare sumativă
ESO - Evaluare sumativă orală
EA - Evaluare anuală
EFE - Evaluare formativă în etape
EFP - Evaluare formativă punctuală
EFI - Evaluare formativă interactivă
FB - Calificativul *foarte bine*
B - Calificativul *bine*
S - Calificativul *suficient*
R - Recuperare
i - Nivelul de performanţă *independent*
g - Nivelul de performanţă *ghidat de învăţător*
s - Nivelul de performanţă *cu mai mult sprijin*

CUVÂNT ÎNAINTE

Elaborată în conformitate cu curriculumul pentru unitatea de curs *Evaluarea criterială prin descriptori*, prezenta culegere de sarcini practice se adresează studenţilor programelor de studii superioare de licenţă în domeniul de formare profesională *Pedagogie în învăţământul primar.* Acest produs curricular este destinat pentru aplicare în cadrul activităţilor de seminar, laborator şi lucru individual al studenţilor.

Valorificarea sarcinilor practice propuse are drept scop dezvoltarea setului de cunoştinţe, abilităţi şi competenţe profesionale în domeniul evaluării rezultatelor şcolare la nivelul primar de învăţământ, stipulat ca rezultat al învăţării în cadrul programelor de studii vizate şi corelat cu cerinţele actuale ale pieţei muncii.

Pentru fiecare unitate de învăţare din curriculumul unităţii de curs *Evaluare criterială prin descriptori* se proiectează un sistem de sarcini practice de diverse tipuri/categorii: reproductive, productive, creative, care utilizate în activităţi de redare, interpretare şi creaţie asigură învăţarea activă şi interactivă a studenţilor. Sarcinile practice se axează pe stimularea studenţilor la analiză critică şi reflecţii asupra experienţelor proprii, pe aplicarea achiziţiilor în procesul soluţionării problemelor practice şi analizei studiilor de caz, pe „experimentarea" propriilor produse în situaţii didactice modelate.

Prezenta culegere poate fi folosită prin abordare creativă şi situaţională, prin valorificarea diverselor strategii didactice specifice învăţământului universitar modern. La finele fiecărei unităţi de învăţare este propusă o listă bibliografică axată pe cele mai relevante acte normative, produse curriculare şi pe cele mai reprezentative titluri din literatura de specialitate.

FINALITĂȚILE UNITĂȚII DE CURS „EVALUAREA CRITERIALĂ PRIN DESCRIPTORI”

La finalizarea unității de curs, studentul va fi capabil:

- să utilizeze conceptele, principiile și metodele de bază ale științelor educației, inclusiv cele specifice procesului de evaluare a rezultatelor școlare în învățământul primar;
- să valorifice reperele psihologice și pedagogice privind particularitățile de vârstă ale copiilor în procesul evaluativ la nivelul învățământului primar;
- să valorifice cadrul normativ-reglatoriu, documentele de politici educaționale, produsele curriculare în procesul evaluativ la nivelul învățământului primar;
- să aprecieze eficiența activităților de evaluare criterială prin descriptori la nivelul primar de învățământ, în vederea luării unor decizii de sporire a calității procesului evaluativ și al proiectării didactice;
- să completeze documente școlare (catalogul clasei și tabelul de performanță școlară a elevului) în baza proiectului didactic de lungă durată, a procesării și interpretării datelor evaluării;
- să susțină o comunicare/cooperare constructivă cu familiile copiilor și alți factori implicați în procesul de evaluare criterială prin descriptori, inclusiv în situații de problemă;
- să-și propună obiective privind propriul parcurs de formare profesională, în conformitate cu tendințele dezvoltării învățământului primar și cerințele actuale ale pieței muncii.

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 1.

CONCEPȚIA EVALUĂRII CRITERIALE PRIN DESCRIPTORI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Total ore	Ore contact direct			Ore studiu individual
	Curs	*Seminar*	*Laborator*	
12	4	2	-	6

Curs:

1. Repere conceptuale privind evaluarea şcolară. Precizări teoretice cu referire la: obiectul evaluării, funcţiile generale ale evaluării, operaţiile evaluării, formele acţiunii de evaluare, strategiile de evaluare
2. Conceptul evaluării criteriale prin descriptori. Obiectivele, funcţiile şi principiile evaluării criteriale prin descriptori

Seminar:

1. Analiza strategiilor de evaluare: dimensiunea conceptuală, dimensiunea normativă, dimensiunea metodologică. Valorizarea principiilor ECD în contexte didactice

Studiu individual:

Produsul preconizat: Tabel comparativ, comunicări orale
Modalităţi de evaluare: Evaluare reciprocă, notare selectivă

SARCINI PRACTICE

1. Realizaţi un glosar ce conţine termeni-cheie la unitatea de învăţare nr. 1.

2. Realizaţi un studiu informativ referitor la definiţiile evaluării în opinia mai multor autori. Identificaţi asemănările şi deosebirile între definiţiile selectate, apoi încadraţi-le într-un organizator grafic.

3. Relataţi despre operaţiile şi funcţiile evaluării. Stabiliţi corelaţia dintre acţiunile de măsurare, apreciere, decizie și funcțiile actului evaluativ.

4. Argumentaţi relevanţa, din perspectiva elevului şi a cadrului didactic, a funcției diagnostice a evaluării inițiale și a funcției reglatoare a evaluării formative.

5. Valorificaţi informaţia din capitolele 1 şi 2 din *MECD* şi formulaţi pentru colegi cinci întrebări de tipurile: Cine? Ce? Unde? Când? Cum? Cât? De ce? (tehnica „Five W's: „Why? What? When? Where? Who? How?").

6. Lecturaţi paragrafele 1.1., 1.2. şi 1.3. (1.3.1.) din *MECD.* Identificaţi în text răspunsurile la întrebările din Grila lui Quintilian propusă mai jos. Analizaţi răspunsurile formulate de un coleg/o colegă, adresaţi întrebări în caz de neclarităţi. Completaţi grila.

Întrebare	Răspunsul meu	Răspunsul colegului/colegei
În ce constă caracterul formator al ECD?		
În ce constă libertatea cadrului didactic la alegerea produselor şcolare?		
În contextul căror strategii de evaluare sunt valorificate produsele şcolare?		
De se este necesar ca elevilor să le fie anunţate anticipat criteriile de succes?		
La care discipline şcolare cadrul didactic poate formula propriile produse şcolare?		
În ce scopuri cadrul didactic poate utiliza produsele şcolare?		

7. Realizaţi în scris o descriere succintă a strategiilor de evaluare iniţială, formativă, sumativă folosind informaţia din *MECD*, precum şi din alte surse selectate în mod independent. Reflectaţi în descriere următoarele aspecte:

- scopul urmărit
- funcţiile
- obiectul evaluării
- momentul realizării
- modalităţi de realizare
- avantaje
- dezavantaje

Încadraţi rezultatele obţinute într-un organizator grafic de tip tabel.

8. Relataţi despre principiile de evaluare criterială prin descriptori. Exemplificaţi respectarea sau încălcarea acestor principii în contexte didactice concrete, valorificând propriile experienţe.

9. Analizaţi fiecare situaţie dată şi determinaţi care principiu de ECD este respectat sau încălcat. Argumentaţi.

Situaţii:

- În cadrul unei şedinţe cu părinţii, învăţătoarea anunţă public rezultatele elevilor la ultima evaluare sumativă la disciplina Limba şi literatura română.

- La întrebarea părintelui „Câte puncte din 36 ai acumulat la proba de evaluare sumativă realizată acum o săptămână?" elevul răspunde „Nu ştiu, învăţătoarea încă nu ne-a spus rezultatele, încă nu ne-a arătat lucrările".
- Mai mulţi elevi „au pierdut" puncte la rezolvarea unui item întrucât, anterior, au realizat doar 1-2 sarcini asemănătoare.
- Pe parcursul unui semestru, elevul X nu a lipsit niciodată de la lecţii, îşi făcea temele pentru acasă (corect, cu greşeli, incorect) cu regularitate. De cele mai multe ori a înregistrat la Matematică un comportament performanţial cu mai mult sprijin, iar la evaluările sumative a fost apreciat cu calificativul „suficient". Vezi cacofonia
- Două prietene, eleve în clase paralele, discută despre evaluarea recentă.
  - Eu nu am ştiut că la problemă trebuia de realizat şi schema.
  - Eu am realizat schema, deoarece m-am condus de paşii pe care i-a scris învăţătoarea la tablă.
- În cadrul dictării, Ionel a comis greşeli la folosirea cratimei în scrierea unor cuvinte. Învăţătoarea a corectat greşelile, iar Ionel le-a copiat în caiet, în variantă corectată.

10. Analizaţi schiţa demersului didactic al lecţiei de formare a capacităţilor de evaluare a cunoştinţelor la Educaţia fizică în clasa a IV-a şi identificaţi care principii de ECD sunt respectate. Argumentaţi.

Evocare (5') Comunicarea obiectivelor, explicarea sarcinilor, prezentarea criteriilor de evaluare şi a schemei de acordare a punctajului. Instructaj privind regulile de securitate şi de interrelaţionare în cadrul lecţiei. Motivarea şi responsabilizarea personală pentru succesul de echipă.

Realizarea sensului (35')

- *Elaborarea probei pentru ştafeta sportivă.*
  Clasa se împarte în 4 echipe. Fiecare echipă primeşte o foaie pe care este scrisă o ghicitoare despre un obiect din inventarul sportiv: minge/coardă/bancă de gimnastică/cerc de gimnastică. Echipa trebuie să includă obiectul ghicit în elaborarea unei probe pentru ştafeta sportivă. După expirarea a 5 min., fiecare echipă prezintă proba elaborată, demonstrând practic traseul.
- *Desfăşurarea starturilor vesele.*
  Clasa se regrupează în două echipe. După amintirea criteriilor de succes, au loc starturile vesele.

Reflecţie (5')

- Autoaprecieri (la dorinţă) asupra experienţelor cognitive, psihomotorii şi afective, dobândite în cadrul lecţiei.
- Aprecierile cadrului didactic, în baza grilei completate pe parcurs.

11. Descrieţi aprecierea rezultatelor unui elevi care a manifestat un comportament performanţial *ghidat de învăţător/cu mai mult sprijin* în cadrul probei de evaluare. Folosiţi ca reper figura nr. 1 de la pagina 7 din *MECD*.

BIBLIOGRAFIE

1. *Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar*, aprobată prin Ordinul MECC nr. 1468 din 13.11.2019. https://mecc.gov.md/sites/default/files/mecd_1-4_15.11.2019_site.pdf
2. *Ghid de implementare a metodologiei privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar, clasele I-IV.* Chișinău: ©MECC, 2019. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_ecd_1-4_20.11.2019_site_final.pdf
3. Bocoş M., Jucan D. Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor. Cluj-Napoca: Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, 2007.
4. Cristea S. *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ. Strategii, metode, procedee, instrumente*. Vol.11. Bucureşti: Didactica PUblishing Hous, 2019.
5. Şova T. *Evaluarea în învățământ*. *Suport de curs*. Bălți: Universitatea de Stat „Alecu Russo", 2017. http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/5071/1/Evaluarea_Suport_Sova.pdf
6. Tiron E.; Stanciu T. *Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării*. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică, 2019. https://dppd.tuiasi.ro/wp-content/uploads/2020/01/Teoria-si-met.instr_.-si-ev.-manual.pdf

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 2.

ORGANIZAREA PROCESULUI DE EVALUARE CRITERIALĂ PRIN DESCRIPTORI ÎN CLASELE PRIMARE

Total ore	Ore contact direct			Ore studiu individual
	Curs	*Seminar*	*Laborator*	
24	**4**	**6**	**2**	**12**

Curs:

1. Produsele şcolare în procesul de ECD
2. Strategii de ECD. Abordare teoretică

Seminar:

1. Relaţia finalităţi curriculare vs produse şcolare. Abordare disciplinară şi transdisciplinară
2. Strategii de ECD. Abordare disciplinară
3. Autoevaluarea în contextul strategiilor de ECD

Laborator:

1. Proiectarea şi realizarea evaluării formative în etape, a activităţii de autoevaluare.

Studiu individual:

Produse preconizate: Tabel asociativ, tabel de sinteză, comunicări orale, simulare didactică, proiecte individuale

Modalităţi de evaluare: Evaluare reciprocă, notare selectivă

SARCINI PRACTICE

1. Formulaţi întrebări în baza paragrafului 3.2. „Strategiile de ECD” din *MECD*:
   - Două întrebări literale, a căror răspunsuri pot fi găsite în text;
   - O întrebare la care nu cunoaşteţi răspunsul, nu-l găsiţi în textul-suport, dar aţi vrea să-l aflaţi;
   - O întrebare care solicită părerea colegilor (De exemplu: Eu consider că …, ce părere aveţi...?).

2. Realizaţi o analiză comparativă a strategiilor de evaluare formativă folosind reperele:
   - Nivelul de proiectare didactică
   - Momentul realizării
   - Modul de apreciere
   - Raportarea la finalităţile curriculare
   - Înregistrarea rezultatelor.

3. a) Completaţi tabelul de sinteză privind principalele aspecte ce vizează fiecare dintre strategiile de evaluare: iniţială, formativă, sumativă (Tabelul 1).

b) Realizaţi un discurs scurt despre fiecare strategie de evaluare folosind informaţia din tabelul completat.

Tabelul 1. Sinteza dimensiunilor definitorii ale strategilor de evaluare

Strategii de evaluare		Nivelul de proiectare	Momentul realizării	Raportarea la finalităţi curriculare	Modul de apreciere	Modul de înregistrare a rezultatelor
Evaluare iniţială						
Evaluare formativă						
Evaluare sumativă						

4. a) Analizaţi proiectările de lungă durată propuse pe site-ul Ministerului Educaţiei şi Cercetării https://mecc.gov.md/sites/default/files/pld_clasele1-4_01.09.2020.pdf.
b) Identificaţi strategiile de evaluare proiectate la disciplinele: Matematică în clasa I; Dezvoltare personală în clasa a IV-a.
b) Precizaţi momentul realizării fiecăreia dintre strategiile de evaluare identificate.

5. Exemplificaţi pentru diferite discipline şcolare evaluarea unei unităţi de competenţă prin diferite produse, şi invers - valorificarea aceluiaşi produs pentru evaluarea diferitor unităţi de competenţe.

6. Exemplificaţi şi argumentaţi cum pot fi utilizate produsele şcolare şi sistemul aferent de criterii la elaborarea instrumentelor de evaluare, în procesarea şi interpretarea datelor evaluării.

7. Determinaţi valoarea de adevăr a fiecărei afirmaţii. Propuneţi variante de corectare a afirmaţiilor false.

a) Evaluările iniţială, formativă şi sumativă se proiectează la nivel de lungă durată.
b) Evaluarea iniţială este instrumentală sau noninstrumentală şi se raportează la unităţile de competenţe stipulate pentru unitatea de învăţare finalizată.
c) Evaluarea formativă în etape este instrumentală, elevii fiind conştienţi de demersurile evaluative întreprinse.
d) Evaluarea formativă punctuală se realizează pe bază de instrumente şi presupune valorificarea unuia sau a câtorva produse selectate pentru unităţile de competenţe vizate.
e) Evaluarea formativă punctuală este ghidată de învăţător pe baza criteriilor de succes pentru produsul respectiv, cu utilizarea cuvintelor încurajatoare, fără înregistrarea rezultatelor elevilor în catalog.
f) Evaluarea formativă interactivă se proiectează la nivel de scurtă durată şi se raportează la obiectivele lecţiei.

g) Demersul de proiectare a evaluării formative punctuale presupune: alegerea produsului/produselor şcolare, alegerea unităţii de competenţă evaluate, alegerea/elaborarea sarcinii.
h) Evaluarea sumativă se realizează la finele fiecărei unităţi de învăţare, eventual şi la fine de semestru, an şcolar.
i) Evaluarea sumativă, de exemplu, la *Ştiinţe* şi *Dezvoltare personală* se realizează la fine de semestre, iar calificativele se înregistrează în catalog.
j) Aprecierea rezultatelor evaluării se abordează cantitativ (pe bază de punctaj) doar în cazurile acordării de calificative (FB, B, S).

8. a) Completaţi tabelul.

LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ	**EDUCAȚIE MUZICALĂ**
Model: Rezultatele evaluărilor sumative se exprimă prin calificative	
v	
Evaluarea iniţială se realizează la începutul anului şcolar după o perioadă evocativă	
Evaluarea formativă în etape se realizează doar la finele unităţilor de învăţare	
Rezultatele elevilor la evaluările formative în etape se înregistrează în catalog	
Evaluarea formativă interactivă se raportează la obiectivele lecţiei	
Evaluarea sumativă se realizează la finele fiecărei unităţi de învăţare	
Evaluarea sumativă se realizează la fine de semestre	

b) Formulaţi propoziţii asemănătoare şi agresaţi-le colegilor.

9. a) Alegeţi o imagine, de exemplu, cu subiect de toamnă sau primăvară. Propuneţi imaginea unui coleg/colege pentru executarea unui exerciţiu ritmic prin bătăi din palme sau la pseudoinstrumente muzicale (tobiţe, beţişoare etc.):
- în dispoziţie de primăvară;
- în dispoziţie de toamnă.

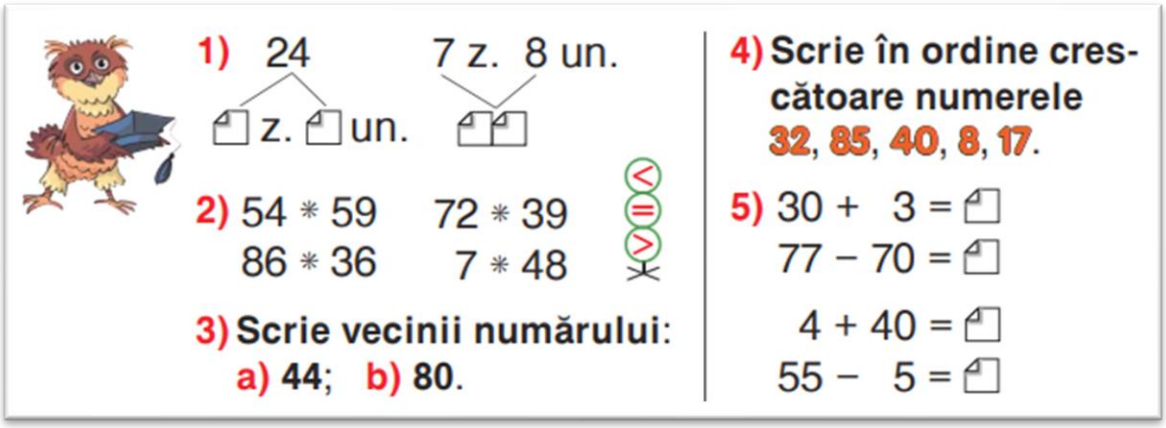
b) Proiectaţi demersul de reglare imediată a învăţării, valorificând criteriile de evaluare ale produsului/produselor valorificate.

10. a) Selectaţi din manualul de Limbă şi literatură română pentru clasa a 3-a o sarcină ce poate fi valorificată în cadrul evaluării formative punctuale, care să vizeze o unitate de competenţă aferentă competenţei specifice 4 „Producerea de mesaje scrise în situaţii de comunicare, demonstrând tendinţe de autocontrol şi atitudine creativă”.

b) Alegeţi din curriculum la Matematică, clasa I o unitate de competenţă, apoi selectaţi din manual o sarcină ce poate fi valorificată pentru evaluarea unităţii de competenţă alese.

Precizaţi pentru fiecare situaţie: unitatea de competentă vizată, produsul/produsele şcolare valorificate, numărul sarcinii şi al paginii din manual.

11. a) Se dă proba de evaluare la Matematică, clasa I [6, p. 107]. Determinaţi strategia de ECD. Argumentaţi.

b) Completaţi tabelul de mai jos.

Nr. item	Unitatea/unităţile de competenţe evaluate	Produsul/produsele şcolare valorificate
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

c) Realizaţi schiţa demersului de realizare a probei de evaluare după structura: activitatea învăţătorului, activitatea elevului, dozarea timpului.

d) Simulaţi activitatea proiectată, având în calitate de elevi colegii/colegele de grupă.

12. Simulaţi un dialog între două cadre didactice în care să argumentaţi necesitatea stabilirii nivelului de performanţă a elevului în funcţie de punctajul acumulat sau în funcţie de numărul greşelilor comise în cadrul unei probe de evaluare.

13. Colaboraţi în echipe şi realizaţi schiţa demersului de realizare a evaluării sumative orale, folosind modelul procedurii de organizare din Ghidul de implementare a MECD şi conţinutul din manualul de Limbă şi literatură română pentru clasa a 3-a.

Evaluare sumativă orală

Alege fișa preferată și realizează sarcinile:

FIȘA 1

1. Citește un fragment din textul „Chișinău, capitala țării mele”.
2. Cărui personaj îi aparține replica:
   „Ce spui tu, străine? Ștefan e departe...”?
3. Descrie bărbații daci în câteva enunțuri.
4. Alcătuiește un enunț despre Ștefan cel Mare.

FIȘA 2

1. Recită poezia „Către pasăre” de Ion Vatamanu.
2. Cărui personaj îi aparține replica:
   „Eu sunt, bună maică, fiul tău dorit...”?
3. Cine erau dacii?
4. Textul care mi-a plăcut cel mai mult este ..., deoarece ...

FIȘA 3

1. Povestește legenda „Muma lui Ștefan cel Mare”
   de Dimitrie Bolintineanu.
2. Ce simbolizează cele trei flori în poezia scrisă
   de Vasile Romanciuc?
3. Cel mai interesant lucru pe care l-am aflat din texte este ...
4. Alcătuiește un enunț folosind cuvântul „capitală”.

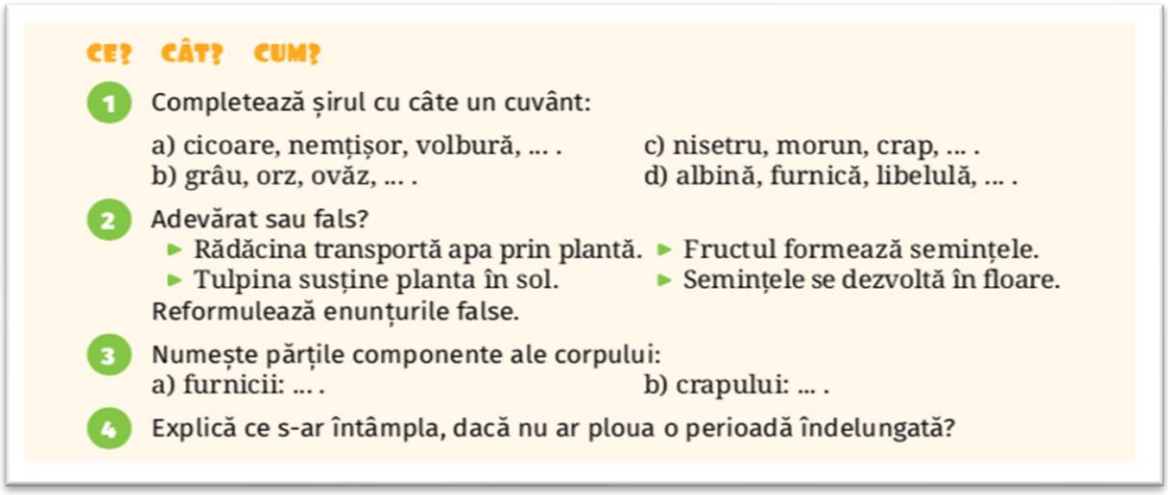
FIȘA 4

1. Povestește textul „Din viața dacilor”, după Alexandru Vlahuță.
2. Continuă cu versul care urmează.
   „Pământul meu ca din povești ...”
   Care este titlul poeziei?
3. Ce o roagă poetul pe pasăre înainte de lunga sa călătorie?
4. Alcătuiește un enunț folosind cuvântul „strămoși”.

FIȘA 5

1. Citește expresiv poezia „Am trei flori” de Vasile Romanciuc.
2. Enumeră personajele poeziei „Muma lui Ștefan cel Mare”
   de Dimitrie Bolintineanu.
3. Descrie femeile dace în câteva enunțuri.
4. Alcătuiește un enunț folosind cuvântul „patrie”.

15. a) Se dă proba de evaluare.

CE? CÂT? CUM?

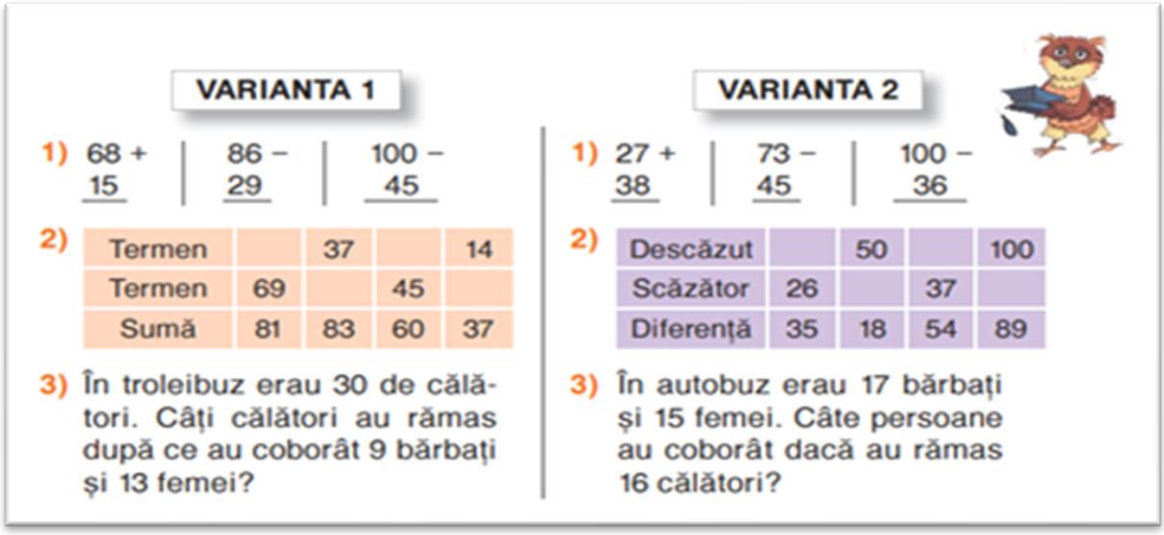
1. Completează șirul cu câte un cuvânt:
   a) cicoare, nemțișor, volbură, ...
   b) grâu, orz, ovăz, ...
   c) nisetru, morun, crap, ...
   d) albină, furnică, libelulă, ...
2. Adevărat sau fals?
   - Rădăcina transportă apa prin plantă.
   - Fructul formează semințele.
   - Tulpina susține planta în sol.
   - Semințele se dezvoltă în floare.

   Reformulează enunțurile false.
3. Numește părțile componente ale corpului:
   a) furnicii: ... .
   b) crapului: ... .
4. Explică ce s-ar întâmpla, dacă nu ar ploua o perioadă îndelungată?

a) Identificați disciplina școlară la care este propusă această probă de evaluare.
b) Determinați strategia de ECD. Argumentați.
c) Completați tabelul.

Nr. item	Unitățile de competențe evaluate	Produsele școlare valorificate

16. a) Se dă proba de evaluare la Matematică, clasa a 2-a [7 p. 42].

VARIANTA 1

1) $68 + 15$ | $86 - 29$ | $100 - 45$

2)

Termen		37		14
Termen	69		45	
Sumă	81	83	60	37

3) În troleibuz erau 30 de călători. Câți călători au rămas după ce au coborât 9 bărbați și 13 femei?

VARIANTA 2

1) $27 + 38$ | $73 - 45$ | $100 - 36$

2)

Descăzut		50		100
Scăzător	26		37	
Diferență	35	18	54	89

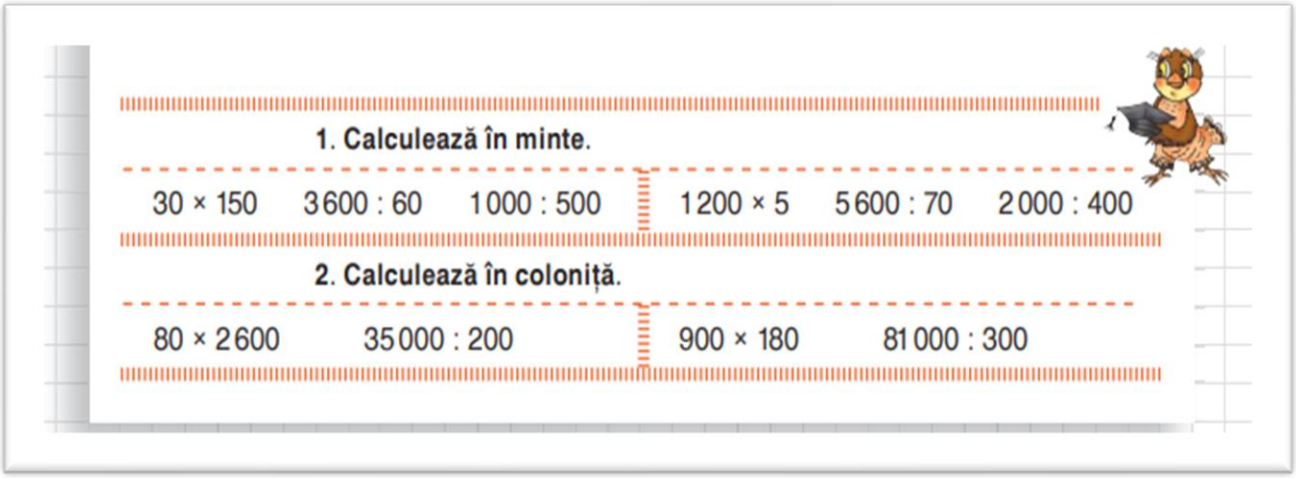
3) În autobuz erau 17 bărbați și 15 femei. Câte persoane au coborât dacă au rămas 16 călători?

Precizați:

- Strategia de ECD;
- Unitatea de competență/unitățile de competențe evaluate;
- Produsul/produsele școlare valorificate.

b) Descrieți etapele demersului didactic de administrare a probei date.

17. I. a) Analizaţi proba de evaluare, propusă în manualul de Matematică pentru clasa a 4-a, [8, p. 45]. Determinaţi strategia de ECD. Argumentaţi.

b) Analizaţi descrierea activităţii de realizare a probei de evaluare. Identificaţi punctele forte şi greşelile/punctele slabe. Propuneţi soluţii de corectare/îmbunătăţire.

Lecţia 1. (formarea capacităţilor de aplicare a cunoştinţelor)

- Elevii lucrează pe fişe timp de 15 minute la sfârşitul lecţiei.

Varianta 1	Varianta 2
1. Calculează în minte. 30 × 150 = 3 600 : 60 = 1 000 : 500 = 2. Calculează în coloniţă 2600 × 80 3500 | 200	1. Calculează în minte. 1 200 × 5 = 5 600 : 70 = 2 000 : 400 = 2. Calculează în coloniţă 180 × 900 8100 | 300

- Înainte de începerea activităţii, învăţătorul afişează posterele cu criteriile de succes la produsele corespunzătoare, iar elevii le citesc de pe postere.
- În procesul de evaluare, elevii au voie o singură dată să solicite ajutor din partea cadrului didactic, ridicând mâna. Învăţătorul poate oferi ajutor elevului care are nevoie de acest ajutor, adresându-i acestuia o întrebare de orientare sau indicându-i greşeala comisă *(iată aici, te gândeşti mai bine).*
- La finalizarea timpului acordat pentru realizarea probei de evaluare, colegii de bancă fac schimb de fişe şi realizează verificarea reciprocă în baza răspunsurilor corecte date, pe care învăţătorul le oferă într-o prezentare PowerPoint. Elevii, pe fişe, încercuiesc răspunsurile greşite, dar nu le scriu pe cele corecte.

Varianta 1	Varianta 2
1. 4 500, 60, 2 2. 208 000, 175	1. 6 000, 80, 5 2. 162 000, 270

- Temă pentru acasă: a rezolva exerciţiile la care au greşit; a rezolva sarcinile de la altă variantă a probei de evaluare.

Lecţia 2. (formarea capacităţilor analiză-sinteză a cunoştinţelor, continuare).

- La începutul lecţiei, la etapa de calcul oral, se realizează autocorectarea – 15 minute.
- Învăţătorul scrie din timp pe tablă exerciţiile de la sarcina 1 a variantei întâi. La tablă sunt chemaţi trei elevi care au comis greşeli şi explică în cuvinte proprii cum au calculat. În caz de necesitate, învăţătorul corectează răspunsurile. Se lucrează în mod asemănător la sarcina 2 a probei de evaluare.
- La finalul lecţiei învăţătorul strânge caietele şi verifică lucrările elevilor. Rezultatele sunt scrise în caiete şi trecute în catalog cu ajutorul descriptorilor *i, g, s.*

II. a) Analizaţi sistemul de exerciţii şi probleme de la pagina 45 a manualului de Matematică pentru clasa a 4-a. Sistemul de exerciţii şi probleme va fi abordat în cadrul a două lecţii: la prima lecţie – lucrul asupra sarcinilor 1, 2, 3 şi proba de evaluare, la lecţia a doua – lucrul asupra celorlalte sarcini.

b) Analizaţi antetul proiectului didactic pentru prima lecţie. Determinaţi punctele forte şi greşelile/punctele slabe. Propuneţi soluţii de corectare/îmbunătăţire.

Subiectul lecţiei: Împărţirea exactă a numerelor ce se termină cu zerouri. Consolidare-dezvoltare.

Tipul lecţiei: formarea capacităţilor de aplicare a cunoştinţelor.

Unităţile de competenţe:

3.1. Efectuarea operaţiilor de înmulţire şi împărţire în concentrul 0 – 1 000 000, fără şi cu treceri peste ordin.

3.2. Explicarea modului de calcul şi a ordinii efectuării operaţiilor în exerciţii cu şi fără paranteze.

3.3. Aplicarea înmulţirii, împărţirii şi a proprietăţilor acestora pentru aflarea unor numere necunoscute în exerciţii, şiruri date.

3.4. Rezolvarea problemelor, cu plan sau cu justificări, prin exerciţiu.

Obiectivele lecţiei: La sfârşitul lecţiei, elevul va fi capabil:

O1: să efectueze mintal şi în scris înmulţirea şi împărţirea numerelor ce se termină cu zerouri, în concentrul 0 – 1 000 000, cu şi fără trecere peste ordin.

O2: să formuleze în cuvinte proprii regulile de înmulţire şi împărţire a numerelor ce se termină în zerouri.

O3: să manifeste interes pentru calcul corect, raţional, fluent la realizarea sarcinilor de învăţare în cadrul diverselor forme de organizare a clasei.

O4: să rezolve probleme cu două operaţii cu plan, cu justificări, prin exerciţiu.

O5: să colaboreze cu colegii în diverse situaţii de învăţare, manifestând interes şi respect faţă de opiniile acestora.

Strategii didactice:

- Forme: frontală, frontal-individuală, în perechi.
- Metode: explicaţia, jocul didactic, problematizarea, contraexemplul didactic, rezolvare comentată, lucru în grup, aprecierea
- Mijloace: manual, proiector, prezentare PowerPoint.

Strategii de ECD: EFP (P2 Calcul oral în baza unui exerciţiu dat; P6 Calcul în coloniţă); EFI, evaluare reciprocă.

Bibliografie:

1. *Curriculum pentru învăţământul primar*. Chişinău: MECC, 2018.
2. *Ghid de implementare a curriculumului pentru învăţământul primar.* Chişinău: MECC, 2018. 3.
3. *Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori în învăţământul primar, clasele I-IV* . Chişinău: MECC, 2019.
4. Ursu L., Lupu I., Iasinschi Iu. *Matematică, Manual pentru clasa 4-a.* Chişinău: Prut Internaţional, 2020.

c) Gândiţi-vă la demersul lecţiei: distribuirea sarcinilor şi a timpului pe etapele corespunzătoare tipului de lecţie:

1. *Organizarea clasei.*
2. *Reactualizarea cunoştinţelor şi a capacităţilor.*
3. *Consolidarea materiei şi formarea capacităţilor la nivel: a) productiv.*
4. *Evaluarea curentă, instructivă.*
5. *Bilanţul lecţiei. Concluzii.*
6. *Anunţarea temei pentru acasă.*

18. Identificaţi şi corectaţi greşelile în proiectarea de lungă durată, rubrica „Nr. evaluări”:

a) Educaţie moral-spirituală, clasa a IV-a

Unităţile de învăţare	Nr. ore	Nr. evaluări			Observaţii
		EI	EFE	ES	
Semestrul 1					
1. Eu și școala	8	1	1		
2. Eu și familia	8		1		
Total semestrul 1	***16***	***1***	***2***		
Semestrul 2					
3. Eu și comunitatea	8	1	1		
4. Învăț să fiu om	10		1		
Total semestrul 2	***18***	***1***	***2***	***1***	
Total an:	***34***	***2***	***4***	***1***	

b) Ştiinţe, clasa a II-a

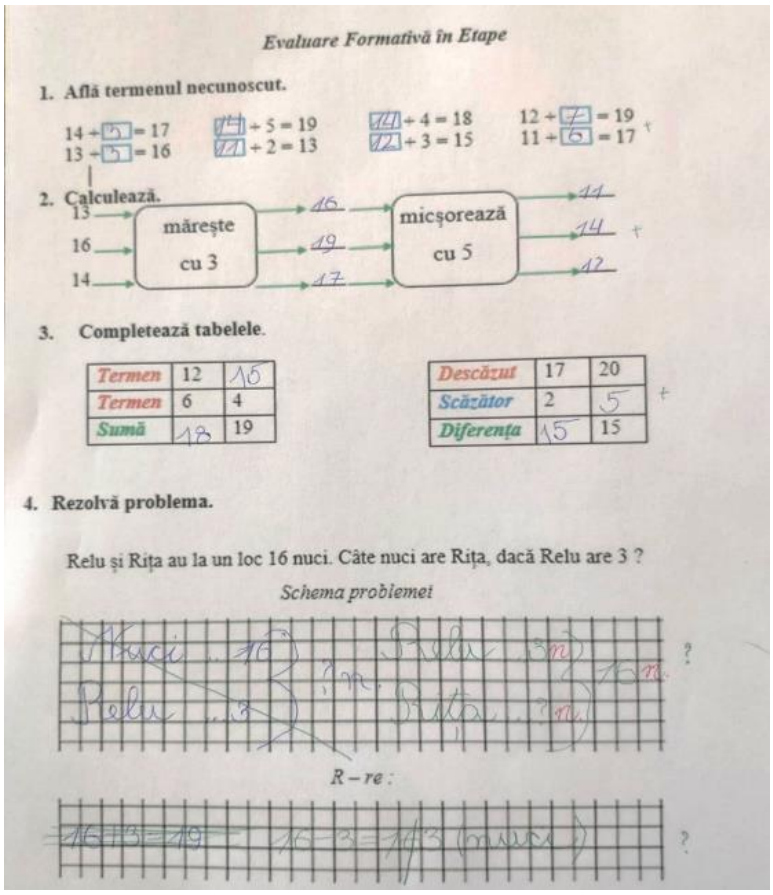
Unităţile de învăţare	Nr. ore	Nr. evaluări			Observaţii
		EI	EFE	ES	
Semestrul 1					
1. Vara	6	1	1	1	
2. Toamna	10	1	2	1	
Total semestrul 1	*16*	*2*	*3*	*2*	
Semestrul 2					
3. Iarna	7		1		
4. Primăvara	11		1	1	
Total semestrul 2	***18***		***2***	***1***	
Total an:	***34***	***2***	***5***	***2***	

19. Colaboraţi în echipe, analizaţi proba de evaluare la Matematică şi realizaţi următoarele sarcini:

a) Descrieţi un scenariu posibil după care s-a realizat activitatea de autoevaluare.

b) Determinaţi ce comportament performanţial a demonstrat fiecare elev. Argumentaţi.

c) Apreciaţi rezultatul fiecărui elev prin cuvinte încurajatoare.

Evaluare Formativă în Etape

1. **Află termenul necunoscut.**

14 + 5 = 17 ; 13 + 5 = 16 ; 14 + 5 = 19 ; 12 + 2 = 13 ; 14 + 4 = 18 ; 12 + 3 = 15 ; 12 + 7 = 19 ; 11 + 6 = 17

2. **Calculează.**

13, 16, 14 → mărește cu 3 → 16, 19, 17 → micșorează cu 5 → 11, 14, 12

3. **Completează tabelele.**

Termen	12	15
Termen	6	4
Sumă	18	19

Descăzut	17	20
Scăzător	2	5
Diferența	15	15

4. **Rezolvă problema.**

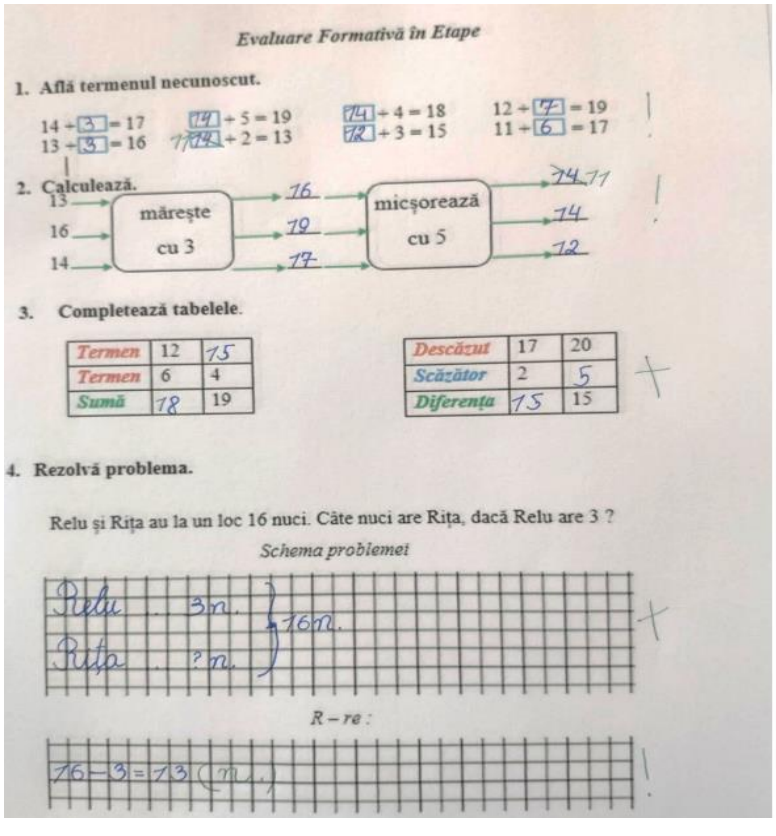
Relu și Rița au la un loc 16 nuci. Câte nuci are Rița, dacă Relu are 3 ?

Schema problemei

Nuci .. 16 ; Relu .. 3 ; Rița .. ? n.

R – re :

16 – 3 = 13 (nuci)

Evaluare Formativă în Etape

1. **Află termenul necunoscut.**

14 + 3 = 17 ; 13 + 3 = 16 ; 14 + 5 = 19 ; 12 + 2 = 13 ; 14 + 4 = 18 ; 12 + 3 = 15 ; 12 + 7 = 19 ; 11 + 6 = 17

2. **Calculează.**

13, 16, 14 → mărește cu 3 → 16, 19, 17 → micșorează cu 5 → 14, 14, 12

3. **Completează tabelele.**

Termen	12	15
Termen	6	4
Sumă	18	19

Descăzut	17	20
Scăzător	2	5
Diferența	15	15

4. **Rezolvă problema.**

Relu și Rița au la un loc 16 nuci. Câte nuci are Rița, dacă Relu are 3 ?

Schema problemei

Relu .. 3n. ; Rița .. ?n. } 16n.

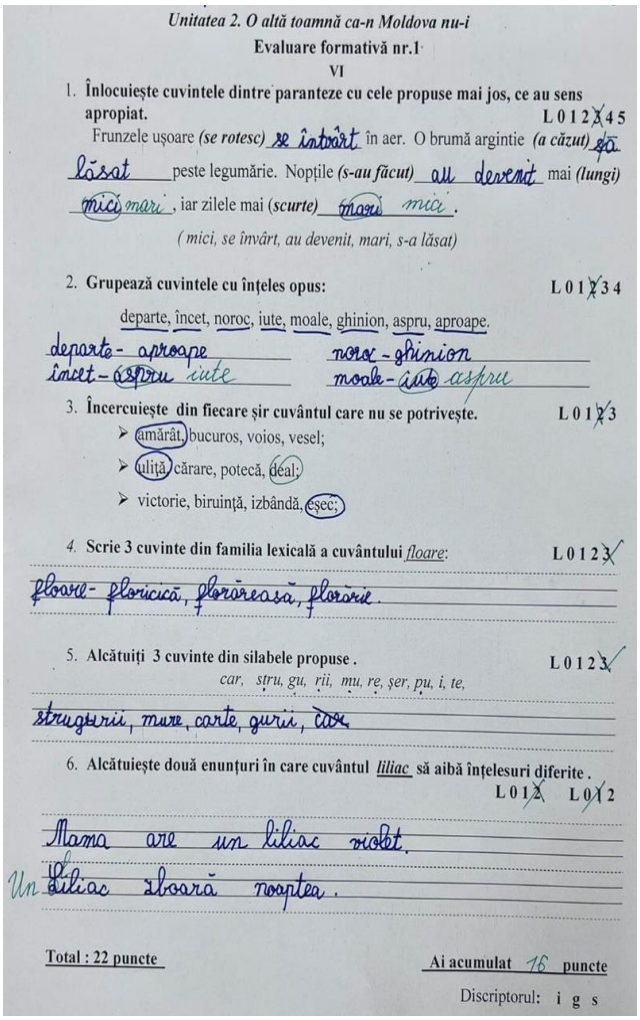
R – re :

16 – 3 = 13 (n.)

20. Colaboraţi în perechi, analizaţi probele de evaluare la disciplinele Limba şi literatura română, Ştiinţe şi realizaţi următoarele sarcini:

a) Descrieţi un scenariu posibil după care s-a realizat activitatea de autoevaluare, apoi propuneţi propriul scenariu.

b) Identificaţi greşelile ce vizează proiectarea, realizarea evaluărilor formative în etape şi aprecierea rezultatelor elevilor în cadrul acestei strategii de evaluare. Argumentaţi.

Unitatea 2. O altă toamnă ca-n Moldova nu-i

Evaluare formativă nr.1

VI

1. **Înlocuiește cuvintele dintre paranteze cu cele propuse mai jos, ce au sens apropiat.** L012345

Frunzele ușoare *(se rotesc)* se învârt în aer. O brumă argintie *(a căzut)* s-a lăsat peste legumărie. Nopțile *(s-au făcut)* au devenit mai *(lungi)* mici mari, iar zilele mai *(scurte)* mari mici.

(mici, se învârt, au devenit, mari, s-a lăsat)

2. **Grupează cuvintele cu înțeles opus:** L01234

departe, încet, noroc, iute, moale, ghinion, aspru, aproape.

departe - aproape noroc - ghinion
încet - aspru iute moale - aut aspru

3. **Încercuiește din fiecare șir cuvântul care nu se potrivește.** L013

- amărât, bucuros, voios, vesel;
- uliță, cărare, potecă, deal;
- victorie, biruință, izbândă, eșec;

4. **Scrie 3 cuvinte din familia lexicală a cuvântului** *floare*: L012

floare - floricică, florăreasă, florărie.

5. **Alcătuiți 3 cuvinte din silabele propuse .** L0123

car, stru, gu, rii, mu, re, șer, pu, i, te,

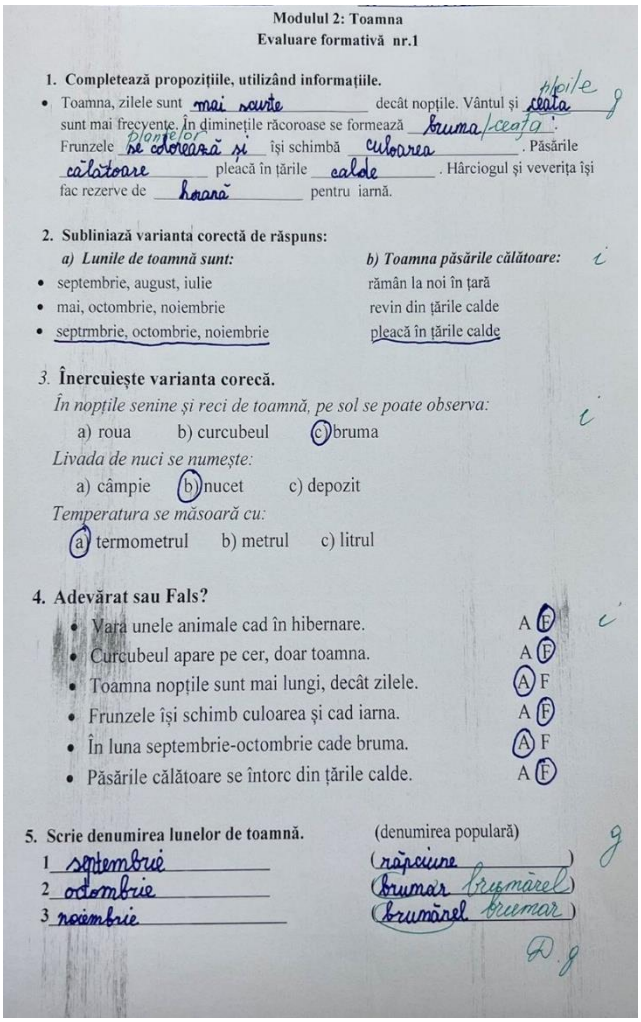
strugurii, mure, carte, gurii, cer

6. **Alcătuiește două enunțuri în care cuvântul** *liliac* **să aibă înțelesuri diferite .** L012 L012

Mama are un liliac violet.
Un liliac înflorește noaptea.

Total : 22 puncte Ai acumulat 16 puncte

Discriptorul: i g s

Modulul 2: Toamna

Evaluare formativă nr.1

1. **Completează propozițiile, utilizând informațiile.**

- Toamna, zilele sunt mai scurte decât nopțile. Vântul și ploile sunt mai frecvente. În diminețile răcoroase se formează bruma/ceața. Frunzele se colorează și își schimbă culoarea. Păsările călătoare pleacă în țările calde. Hârciogul și veverița își fac rezerve de hrană pentru iarnă.

2. **Subliniază varianta corectă de răspuns:**

a) Lunile de toamnă sunt:	*b) Toamna păsările călătoare:*
• septembrie, august, iulie	rămân la noi în țară
• mai, octombrie, noiembrie	revin din țările calde
• septrmbrie, octombrie, noiembrie	pleacă în țările calde

3. **Încercuiește varianta corecă.**

În nopțile senine și reci de toamnă, pe sol se poate observa:
a) roua b) curcubeul c) bruma

Livada de nuci se numește:
a) câmpie b) nucet c) depozit

Temperatura se măsoară cu:
a) termometrul b) metrul c) litrul

4. **Adevărat sau Fals?**

- Vara unele animale cad în hibernare. A F
- Curcubeul apare pe cer, doar toamna. A F
- Toamna nopțile sunt mai lungi, decât zilele. A F
- Frunzele își schimb culoarea și cad iarna. A F
- În luna septembrie-octombrie cade bruma. A F
- Păsările călătoare se întorc din țările calde. A F

5. **Scrie denumirea lunelor de toamnă.**

	(denumirea populară)
1 septembrie	(răpciune)
2 octombrie	(brumar brumărel)
3 noiembrie	(brumărel brumar)

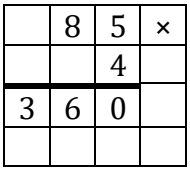
21. Completaţi tabelul.

	AUTOEVALUAREA	
	Avantaje	**Limite**
Din perspectiva cadrului didactic		
Din perspectiva elevilor		

22. Analizaţi următoarele situaţii, determinaţi apoi argumentaţi care dintre învăţătoare a procedat corect.

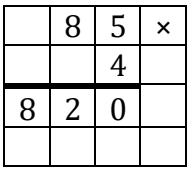
Situaţia: În cadrul unei probe de evaluare punctuală elevii au avut de rezolvat în scris exerciţiile date. Unul dintre exerciţii a fost 4 × 85.

- *Învăţătoarea X* a acordat punctaj pentru fiecare exerciţiu în modul respectiv: L012. Doi elevi, Dinu şi Viorel, au rezolvat exerciţiile în felul următor:

-

	8	5	×
		4	
3	6	0	

Dinu

	8	5	×
		4	
8	2	0	

Viorel

Fiecare elev a acumulat 1 punct pentru corectitudinea scrierii în coloniță a numerelor, dar a fost depunctat pentru efectuarea greșită a calculelor.

- *Învățătoarea Y,* care a avut o situație asemănătoare cu alți doi elevi, a procedat în felul următor: după ce elevii au realizat proba de evaluare, în procesul de autocorectare a stabilit că unul din elevi, în continuare, are nevoie de ghidare, iar celălalt elev are nevoie mai mult sprijin.

BIBLIOGRAFIE

1. *Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar*, aprobată prin Ordinul MECC nr. 1468 din 13.11.2019. https://mecc.gov.md/sites/default/files/mecd_1-4_15.11.2019_site.pdf
2. *Ghid de implementare a metodologiei privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar, clasele I-IV.* Chișinău: ©MECC, 2019. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_ecd_1-4_20.11.2019_site_final.pdf
3. Buruiană M., Ermicioi A. *Limba și literatura română. Manual pentru clasa a 3-a.* Chișinău: Editura „Știința”, 2020.
4. Canțîr I., Vatavu A., Carauș O. *Educație plastică. Manual pentru clasa a 3-a.* Chișinău: Editura „ARC”, 2020.
5. Teleman A., Gînju S. *Științe, clasa a 2-a. Caietul elevului*. Chișinău: Prut Internațional, 2022.
6. Ursu L., Lupu I., Iasinschi Iu. *Matematică, Manual pentru clasa 1.* Chișinău: Prut Internațional, 2021.
7. Ursu L., Lupu I., Iasinschi Iu. *Matematică, Manual pentru clasa 2-a.* Chișinău: Prut Internațional, 2021.
8. Ursu L., Lupu I., Iasinschi Iu. *Matematică, Manual pentru clasa 4-a.* Chișinău: Prut Internațional, 2020.

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 3

METODE, PROCEDEE ŞI TEHNICI DE EVALUARE ÎN CONTEXTUL EVALUĂRII CRITERIALE PRIN DESCRIPTORI

Total ore	Ore contact direct			Ore studiu individual
	Curs	*Seminar*	*Laborator*	
40	8	10	2	20

Curs:

1. Tipologia şi caracteristica generală a metodelor, procedeelor şi tehnicilor tradiţionale de evaluare. Metode de evaluare clasice bazate pe probe docimologice: orale, scrise, practice
2. Repere conceptuale privind testul docimologic. Structura testului docimologic. Tipologia itemilor de evaluare (obiectivi)
3. Tipologia itemilor de evaluare (semiobiectivi, subiectivi). Etape în elaborarea şi aplicarea testului docimologic
4. Tipologia şi caracteristica metodelor complementare de evaluare: investigaţia, proiectul, portofoliul, observarea sistematică a activităţii şi comportamentului elevilor, autoevaluarea

Seminar:

1. Metode, procedee şi tehnici în contextul evaluării iniţiale
2. Metode, procedee şi tehnici în contextul evaluării formative
3. Metode, procedee şi tehnici în contextul evaluării sumative
4. Tehnologii de ECD
5. Evaluarea naţională în învăţământul primar

Laborator:

1. Analiza testelor docimologice din perspectivă structurală. Analiza băncilor de itemi date din perspectivele tipologiei, cerinţelor de elaborare şi a corelaţiei dintre competente specifice, unităţi de competenţă, obiective de evaluare, produse şcolare

Studiu individual:

Produse preconizate: Comunicări orale, sarcini de învăţare, sinteze teoretice, teste docimologice rezolvate, tabel asociativ, studii de caz

Modalităţi de evaluare: Evaluare reciprocă, notare selectivă

SARCINI PRACTICE

1. Realizaţi o prezentare orală, succintă:
   a) a metodelor, procedeelor şi tehnicilor tradiţionale de evaluare. Precizaţi avantajele şi limitele acestora;
   b) a metodelor complementare de evaluare. Precizaţi avantajele şi dezavantajele acestora.
2. Realizaţi un studiu informativ referitor la clasificarea metodelor tradiţionale de evaluare, apoi elaboraţi un organizator grafic al unei clasificării, la alegere.

3. a) Completaţi tabelul.

Disciplina şcolară	Metode în contextul evaluării		
	iniţiale	formative în etape	sumative
Limba şi literatura română			
Matematică			
Educaţie plastică			
Istoria românilor şi universală			

b) Completaţi tabelul incluzând alte două discipline şcolare (la alegere).

4. a) Stabiliţi disciplinele şcolare la care poate fi proiectată şi realizată ESO.
b) Stabiliţi pentru fiecare disciplină unităţile de competenţe care pot fi evaluate în cadrul ESO.
c) Selectaţi din MECD produsele şcolare care pot fi valorificate pentru evaluarea unităţilor de competenţe stabilite.

5. Lucraţi în grup şi selectaţi din curriculum activităţi de învăţare relevante care pot fi transformate în sarcini pentru evaluare prin probe practice. Precizaţi care activităţi practice pot fi realizate individual sau prin colaborare (în perechi, în microgrupuri).

6. Lucraţi în perechi şi analizaţi la pagina 44 a manualul de Educaţie plastică pentru clasa a III-a activitatea în echipă propusă pentru realizarea unui proiect. Proiectaţi evaluarea activităţii elevilor.

7. Realizaţi un inventar al produselor ce pot fi incluse într-un portofoliu la una dintre disciplinele şcolare.

8. Analizaţi itemii obiectivi, semiobiectivi şi subiectivi din perspectiva avantajatelor şi limitelor de proiectare şi utilizare a acestora.

9. a) Consultaţi site-ul Agenţiei Naţionale pentru Curriculum şi Evaluare, rubrica *Evaluări Naţionale* https://www.ance.gov.md/clasa-sesiunea-examen/clasa-4. Selectaţi câte un test propus pentru exersare în cadrul testării naţionale la disciplinele Matematică şi Limbă şi literatură română şi rezolvaţi-le.
b) Determinaţi tipologia itemilor pentru fiecărui test. Argumentaţi.
c) Stabiliţi domeniul cognitiv din care face parte fiecare item (Cunoaştere şi înţelegere, Aplicare, Integrare).

10. Selectaţi din diverse surse (caiete de teste, internet etc.) două teste de evaluare sumativă pentru clasele primare. Analizaţi structura acestora, tipologia itemilor şi respectarea cerinţelor de elaborare a itemilor.

11. Determinaţi ce tipuri de itemi pot fi valorificaţi în procesul evaluării pe fiecare dintre cele trei domenii cognitive. Lucraţi prin colaborare şi completaţi tabelul prin bifare.

Tipul de item	Domeniul cognitiv		
	Cunoaştere şi înţelegere	Aplicare	Integrare
Cu alegere dual㠠			
Cu alegere multiplă			
De tip pereche			
Cu răspuns scurt			
De completare			
Întrebări structurate			
Rezolvare de probleme			
Tip eseu			
Cu răspuns construit scurt, puţin elaborat			
Cu răspuns construit dezvoltat			

12. Determinaţi tipul fiecărui item. Argumentaţi succint. Elaboraţi pentru fiecare item schema de cuantificare.

a) ***Încercuieşte varianta corectă:***

- Sora la/l-a văzut la/l-a vie.
- Bunicul la/l-a luat pe Marian la/l-a pescuit.

b) ***Dezvoltă fiecare gând cu 3-4 cuvinte.***

- Omul harnic niciodată _____ .
- Expresia *a avea mâini* de aur înseamnă _____ .

c) ***Grupează substantivele de mai jos după numărul lor:*** *pâine, plug, surori, boi, ploaie, paşi, cap, sat, oameni, pâini*

Singular: _____

Plural: _____

d) ***Redactează un text din 7-8 propoziţii cu titlul*** **Familia mea.**

e) ***Uneşte printr-o săgeată fiecare număr cu descompunerea sa.***

374	3 × 100 + 7 × 10 + 4
	3 × 7 × 10 + 4 × 100
734	3 × 10 + 7 × 100 + 4

f) ***Calculează şi scrie răspunsurile.***

300 300 + 3 =
20 020 + 200 =
550 + 5 000 =
8 888 – 8 =
77 777 – 70 =
444 444 – 4 000 =

13. Lucraţi în perechi şi analizaţi fiecare item dat. Identificaţi şi corectaţi greşelile de formulare şi/sau de cuantificare/acordare a punctajului. Argumentaţi răspunsurile.

1) Selectează din text sinonime pentru cuvintele de mai jos: • mănâncă _____ • sfadă _____ • au decis _____	L0123
2) Completează spatiile punctate cu cuvintele potrivite: Bufnita este o pasare care acţionează _____ . Păsările migratoare pleacă toamna în _____. În timpul iernii , ariciul _____. Vulpea are, în timpul iernii , o blană mai _____ . Cea mai importantă sursă de lumină pentru planeta noastră este _____.	0,5 puncte
3) Ordonează următoarele corpuri, de la cel mai uşor la cel mai greu: un pepene verde, un măr, o varză, un strugure, o banană .	L012345
4) Scrie A (adevărat) sau F (fals) în dreptul enunţurilor date mai jos: a) Lupul este un animal domestic. _____ b) Oaia este un animal domestic. _____ c) Corpul peştilor este acoperit cu blană. _____ d) Corpul câinelui este acoperit cu păr. _____ e) Nasul mă ajută să miros parfumul lăcrămioarelor. _____	L012345
5) Alege cuvintele cu sens opus din coloana de mai jos: **A** **B** frig bine rău cald jos alb negru sus	L01234
6) Asociază fiecare substantiv cu felul său. (12 puncte) zăpadă câine substantiv comun Tudor stup Nicolae substantiv propriu peruzea	12 puncte

7) Alege răspunsul corect: a) dublul lui 4 este: 16, 8, 6 b) sfertul lui 24 este: 6, 12, 4 c) jumătatea lui 12 este: 2, 3, 6 d) produsul numerelor 5 şi 6 este: 1, 11, 30 e) câtul numerelor 8 şi 2 este: 10, 6, 4	10 puncte
8) Uneşte fiecare operaţie cu rezultatul corespunzător. 2 x 7 27 6 x 4 40 3 x 9 20 5 x 8 14 24	L01234

14. Lucraţi în grup şi completaţi pentru a obţine:

a) *un item cu alegere dual (Ştiinţe)*

Citeşte fiecare propoziţie. Încercuieşte litera **A**, dacă consideri propoziţia adevărată, sau litera **F**, dacă o consideri falsă.

b) *un item de tip pereche (Limba şi literatura română)*

întuneric

decis

sfârşit

veselie

c) *un item cu alegere multiplă (Istoria românilor şi universală)*

Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsurilor corecte.

- Izvoarele istorice pot fi:
- Pe teritoriul republicii Moldova se află:
  A. Cetatea Alba Iulia
- Printre statele vecine Republicii Moldova se numără:

d) *un item te tip întrebări structurate (Matematică)*

			Total
Cantitate	10 kg	15 kg	25 kg
Preţ	28 lei	20 lei	48 lei
Cost	280 lei	400 lei	680 lei

15. Realizaţi o descriere succintă a metodelor complementare de evaluare: *investigaţia, proiectul, portofoliul, observarea sistematică a activităţii şi comportamentului elevilor, autoevaluarea*. Precizaţi avantajele şi limitele de aplicare a metodelor complementare de evaluare.

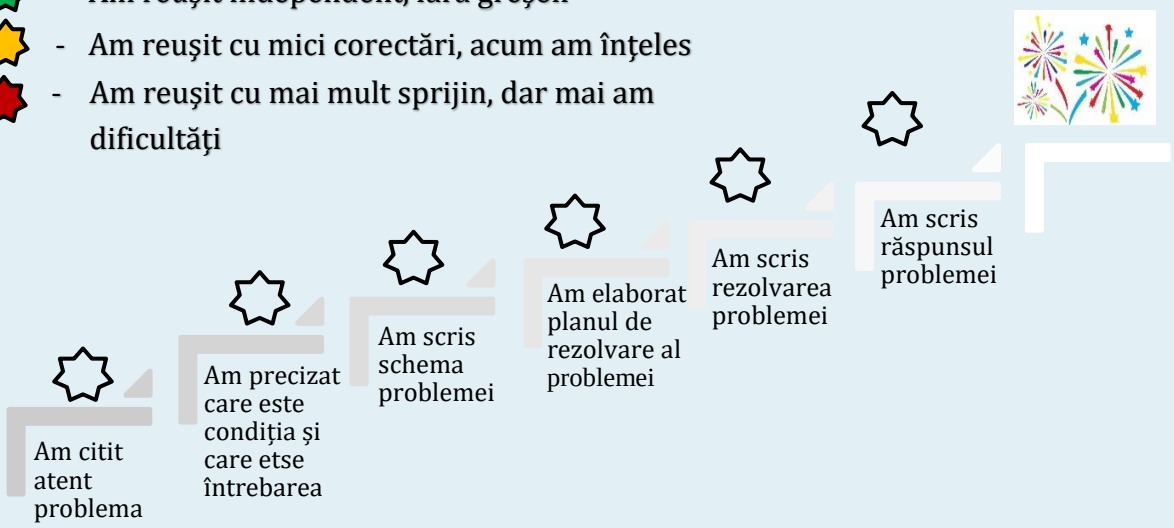
16. Lucraţi în perechi.

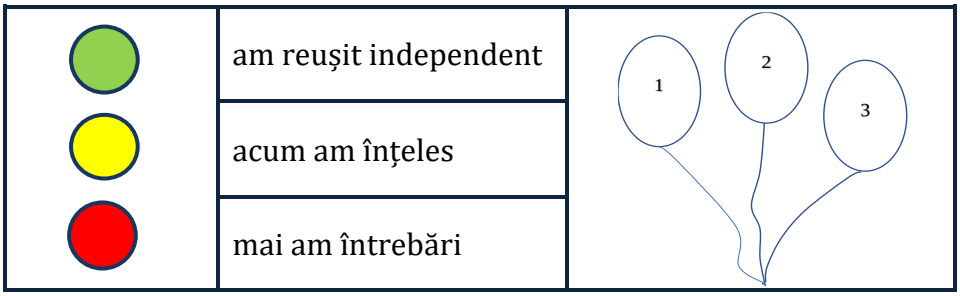
a) Analizaţi fişele de autoevaluare propuse mai jos şi explicaţi cum pot fi valorificate în procesul de evaluare.

b) Descrieţi aplicarea acestor fişe în procesul de realizare a probele de evaluare propuse în manualele şcolare de Matematică (clasele I-IV).

Nume, prenume_____

- Am reuşit independent, fără greşeli
- Am reuşit cu mici corectări, acum am înţeles
- Am reuşit cu mai mult sprijin, dar mai am dificultăţi

17. a) Analizaţi următoarea fişă de autoevaluare. Contextualizaţi aplicarea acesteia în procesul de predare-învăţare-evaluare.

- Am învăţat ... .
- Am fost surprins/surprinsă de faptul că ... .
- Am descoperit că ... .
- Mi-a fost uşor să ... .
- În realizarea acestei sarcini am întâmpinat următoarele dificultăţi ... .

b) Propuneți alte propoziții lacunare care pot fi introduse în fișa de autoevaluare.

18. Lucrați în grup și elaborați o fișă de autoevaluare la una din disciplinele școlare de la nivelul primar de învățământ.

19. Analizați întrebările/sarcinile de autoevaluare propuse mai jos. Argumentați care întrebări/sarcini nu le-ați valorifica în procesul de autoevaluare. Determinați întrebările/sarcini care presupun realizarea unei autoevaluări calitative.

- Cât ai reușit să realizezi din cele propuse?
- Apreciază-ți rezultatele obținute.
- Apreciază-ți modul în care ai realizat sarcina.
- Cum ți-a reușit sarcina? (foarte bine; bine; suficient)
- Cât de mulțumit/mulțumită ești de realizarea sarcinii?
- În ce măsură ți-a reușit să obții aceleași rezultate ca și ale colegilor de grup?
- De ce crezi că nu ai reușit să realizezi sarcina în timp?
- Cum crezi că ai lucrat la lecție?
- Cum ți-a reușit realizarea sarcinii? (independent; ghidat de învățător; cu mai mult sprijin)
- Câte puncte ai acumulat la proba de evaluare?
- Ce ți-a reușit să realizezi cel mai bine în cadrul lecției? De ce?
- De ce nu ai reușit să realizezi sarcina... ?
- Ce vei face pentru ca data viitoare să nu mai comiți aceleași greșeli?
- Ce ți-a plăcut cel mai mult astăzi la lecție?

BIBLIOGRAFIE

1. *Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar*, aprobată prin Ordinul MECC nr. 1468 din 13.11.2019. https://mecc.gov.md/sites/default/files/mecd_1-4_15.11.2019_site.pdf
2. *Ghid de implementare a metodologiei privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar, clasele I-IV.* Chișinău: ©MECC, 2019. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_ecd_1-4_20.11.2019_site_final.pdf
3. *Manuale școlare și ghiduri de implementare a manualelor* http://ctice.gov.md/manuale-scolare/
4. *Repere metodologice de organizare a procesului educațional în învățământul general, anul de studii curent.* https://mecc.gov.md/ro/content/invatamint-general
5. Nastas S. (coord.). *Ghid metodologic: Instrumente de implementare a tehnologiilor în învățământul general*. Chișinău: IȘE, 2018. https://ise.md/uploads/files/1548841870_nastas.pdf

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 4

PROCESAREA ŞI INTERPRETAREA DATELOR EVALUĂRII ÎN CLASELE PRIMARE

Total ore	Ore contact direct			Ore studiu individual
	Curs	*Seminar*	*Laborator*	
14	**4**	**2**	**1**	**7**

Curs:

1. Documentele şcolare: catalogul clasei, tabelul de performanţă şcolară. Înregistrarea în catalog a rezultatelor şcolare. Stabilirea rezultatelor şcolare semestriale şi cele anuale ale elevilor
2. Parteneriatul şcolar în contextul comunicării rezultatelor şcolare/evaluării. Exigenţe etice şi deontologice în procesul ECD. Cultura evaluativă a învăţătorului

Seminar:

1. Abordări practice privind procesarea şi interpretarea datelor evaluării în cadrul disciplinelor şcolare la nivelul primar de învăţământ

Laborator:

1. Corectarea lucrărilor elevilor. Instrumente de comunicare socială a rezultatelor evaluării

Studiu individual:

Produse preconizate: Studii de caz, proiecte individuale, simulări didactice

Modalităţi de evaluare: Evaluare reciprocă, notare selectivă, evaluarea rezultatelor la proiectele individuale

SARCINI PRACTICE

1. Activitate individuală.
   - ✦ Citiţi cu atenţie şi analizaţi prevederile din următoarele acte normative:
   - Instrucţiunea privind completarea catalogului şcolar
   - MECD, paragrafele 4.1., 4.2.
   - Modele de proiecte didactice de lungă durată pentru anul de studii 2020-2021.
   - ✦ Analizaţi rubrica „Administrarea disciplinei" din proiectele didactice de lungă durată şi explicaţi cum vor arăta paginile din catalog în următoarele situaţii:
   - Limba şi literatura română, cl. a IV-a, semestrul I
   - Ştiinţe, cl. a-III-a, semestrul I
   - Educaţia muzicală, cl. a II-a, semestrul II.

2. În baza rubricii „Administrarea disciplinei" a proiectului didactic de lungă durată la disciplinele Limba şi literatura română (clasa a IV-a), Istoria românilor şi universală (clasa a IV-a), realizaţi un tabel în care vor fi trecute rezultatele unui elev în vederea stabilirii

mediilor semestriale şi anuale. Completaţi tabelul obţinut cu date plauzibile şi realizaţi mediile semestriale şi anuale.

Limba şi literatura română

Unităţile de învăţare (modulele)	Nr. ore/ modul	Evaluări			Observaţii
		EI	EFE	ES	
Semestrul 1					
Patriotism	24	1	2	1 (test)	
Chibzuinţă	22	1	2	2 (probă orală şi test)	
Sârguinţă	23	1	2	1 (test)	
Prietenie	23	1	2	2 (probă orală şi test)	
Credinţă	13	1	1-2	1 (test de ev. finală)	
Total semestrul 1					
4,5 module	*105 ore*	*5*	*9-10*	*7 (5 scrise, 2 orale)*	
Semestrul 2					
Credinţă (continuare)	12	1	1-2	1 (test)	
Sensibilitate	24	1	2	2 (probă orală şi test)	
Bunăvoinţă	24	1	2	1 (test)	
Responsabilitate	21	1	2	2 (probă orală şi test)	
Devotament	23	1	2	1 (test)	
Curiozitate	22	1	2	2 (probă orală şi test de ev. anuală)	
Total semestrul 2					
5,5 module	*126 ore*	*5*	*10-11*	*9 (6 scrise, 3 orale)*	
Total an:					
10 module	*231 ore*	*10*	*19-21*	*16 (11 scrise, 5 orale)*	

Istoria românilor şi universală

Unităţile de învăţare	Nr. ore	Evaluări		
		EI	EFE	ES
Semestrul 1				
1. Istoria ne învaţă	8	1	1	
2. Evenimente şi personalităţi istorice	7	1	1	1
Total semestrul 1	15	2	2	1
Semestrul 2				
2. Evenimente şi personalităţi istorice (continuare)	9	1	1	
3. Valori şi tradiţii în istorie	10	1	1	1
Total semestrul 2	19	2	2	1
Total an	***34***	***4***	***4***	***2***

3. Lucraţi în perechi şi analizaţi paginile din catalog. Răspundeţi la următoarele întrebări:

a) Ce informaţii puteţi afla/desprinde de pe paginile din catalog?

b) Ce greşeli/erori/neajunsuri aţi identificat în procesarea şi înregistrarea în catalog a datelor evaluărilor?

c) Cum a procedat cadrul didactic pentru a realiza media semestrială?

d) Cum ar trebui să procedeze cadrul didactic în cazul în care un elev:
   - a lipsit motivat/nemotivat înainte de evaluarea sumativă/evaluarea formativă?
   - a lipsit motivat/nemotivat la evaluarea sumativă?

   Analizaţi situaţiile în cazul disciplinelor Dezvoltare personală şi Educaţie plastică.

e) Ce părere aveţi referitor la comportamentul performanţial demonstrat de elevi /unii elevi pe parcursul semestrului la una dintre disciplinele Dezvoltare personală sau Educaţie plastică?

DISCIPLINA: Matematica

Nr. crt.	Luna, data / Numele şi prenumele elevilor	Decembrie												Sem. I
		05	09	10	11	12	16	17	18	19	23	24		
1.			S		a			a			B			B
2.			S								S			S
3.			B								FB			FB
4.			S								S			S
5.			FB								FB			FB
6.			B								FB			B
7.			S								S			S
8.			B								B			B
9.			B								B			FB
10.			FB								FB			FB
11.			B								S			B
12.			S								B			B

I

DISCIPLINA: Dezvoltare personală

Nr. crt.	Luna, data / Numele şi prenumele elevilor	Septembrie				Octombrie				Noiembrie				Decembrie			Sem. I
		04	11	18	25	02	09	16	23	06	13	20	27	04	11	18	
1.					b					S			g				g
2.					b					g			g				g
3.		a	a	a	a	plecată				ord. 7/19.09.2021							
4.				a	b					S			g				g
5.					i					g			i				i
6.					g					i			g				g
7.					i					i			i				i
8.					s					g			S				S
9.					i					g			i				i
10.					g					g			g				g
11.					i					g			g				g
12.					S					g			g				g

DISCIPLINA: Educație plastică

Nr. crt.	Numele și prenumele elevilor / Luna, data	Septembrie				Octombrie				Noiembrie				Decembrie			
		04	11	18	25	02	09	16	23	06	13	20	27	04	11	18	sem.I
1.								g					I		S		I
2.								I					g		S		I
3.		a	a	a	a	plecată ord. 7/19.09.2021											
4.								g				a	g		B		g
5.								i					i		B		i
6.								i					i		B		i
7.								i					g		F/B		i
8.								g					g		B		g
9.								I					g		B		g
10.								i					a		B		i
11.								g					I		B		g
12.								i					g		F/B		i

4. Lucrați în perechi și analizați scrisorile către părinți din punct de vedere: al volumului, al operaționalității informației, al aprecierii comportamentelor concrete în raport cu achizițiile intelectuale sau atitudinale ale elevului.

Doamnă Cojocaru!

Vă comunic că, din păcate, Pavel nici de data aceasta nu s-a descurcat la evaluarea sumativă la Matematică, fiind apreciat cu calificativul Suficient.

Nu cunoaște tabla înmulțirii și întâmpină dificultăți la rezolvarea problemelor compuse.

Deși în cadrul lecțiilor este atent, realizează sarcinile frontal sau prin colaborare cu colegii, când trebuie să lucreze independent, nu se descurcă.

Vă sugerez să vă implicați mai activi în realizarea temelor de acasă ale lui Pavel, să lucrați la rezolvarea problemelor compuse și să repetați zi de zi tabla înmulțirii cu numere până la 5.

Învățătoare: Maria Rusu

Stimați părinți!

Țin să vă comunic că fiica Dumneavoastră a demonstrat rezultate mai bune la ultima evaluare sumativă la Limba și literatura română.

Cele mai multe greșeli comise țin de scrierea cuvintelor cu ortograme. Vă îndemn să învățați cu Daniela regulile de scriere a cuvintelor cu ortograme. Realizați cât mai multe exerciții. Îi puteți propune cuvinte cu ortograme scrise greșit, iar ea să le corecteze.

Cu efortul comun, sunt sigură că o vom ajuta pe Daniela să depășească dificultățile cu care se confruntă. Învățătoare: Popescu Natalia

5. În baza materialului-suport (foto, p. 21):

a) Creaţi un mesaj scris pentru părinţi despre rezultatele băiatului/fetei la evaluarea dată. Respectaţi structura: *adresare potrivită, aprecieri ale succeselor, recomandare cu caracter partenerial, încurajare.*

b) Creaţi un mesaj prin care aţi putea argumenta oral unui elev/eleve aprecierea pe care aţi făcut-o privind rezultatele la evaluarea dată.

6. a) Analizaţi fiecare dintre următoarele prevederi. Subliniaţi cu verde drepturile şi cu roşu obligaţiunile cadrului didactic, elevului şi reprezentantului legal al acestuia în procesul evaluativ.

Drepturile şi obligaţiile elevilor

- să fie evaluaţi de către cadrul didactic;
- să-i fie apreciate rezultatele manifestate în toate domeniile vieţii şcolare;
- să realizeze autoevaluarea şi autoaprecierea propriilor succese şi dificultăţi;
- să i se creeze condiţii pentru lichidarea dificultăţilor şi îmbunătăţirea rezultatelor;
- să participe la formularea criteriilor pentru evaluarea produselor şcolare;
- să exploreze modalităţi/strategii de formare şi autoformare, precum şi pentru monitorizarea propriei evaluări;
- să aleagă, în mod independent, nivelul de dificultate a sarcinilor.

Drepturile şi obligaţiile cadrelor didactice

- să aleagă independent strategiile de lucru cu elevii, în vederea asigurării unui succes scontat;
- să respecte principiile de bază ale concepţiei evaluării criteriale prin descriptori;
- să emită propriile judecăţi de valoare cu privire la activitatea elevilor;
- să formeze la elevi capacităţi de autoevaluare şi autoformare; să primească de la administraţia şcolii ajutorul metodologic necesar pentru o evaluare corectă prin descriptori;
- să respecte codul etic şi deontologic în evaluarea performanţelor elevilor;
- să informeze părinţii despre rezultatele elevilor în timp util, pentru a evita apariţia dificultăţilor de învăţare.

Drepturile şi obligaţiile reprezentanţilor legali ai elevilor

- să obţină informaţii exacte, veridice cu privire la succesele şi realizările copiilor lor;
- să cunoască principiile şi metodele de evaluare a rezultatelor elevilor;
- să manifeste tact şi toleranţă faţă de copil şi faţă de cadrele didactice;
- să informeze învăţătorul/profesorul despre problemele de învăţare sau dificultăţile cu care se confruntă copilul şi care se manifestă în afara şcolii;
- să beneficieze de consiliere individuală pentru a depăşi problemele şi dificultăţile cu care se confruntă copiii în procesul de învăţare.

b) Ce s-ar întâmpla dacă s-ar încalcă drepturile/unele dintre drepturile identificate mai sus? Dar dacă nu ar fi respectate obligaţiile de către actorii procesului de evaluare? Formulaţi răspunsul succint, în scris.

7. Formaţi triplete selectând câte un element din fiecare compartiment: *Denumirea efectului perturbator, Manifestarea efectului perturbator, Modalitate/modalităţi de reducere a efectului perturbator*.

Efecte perturbatorii

I. Efectul Pygmalion
II. Tendinţa centrală
III. Ecuaţia personală a evaluatorului
IV. Efectul Hallo
V. Efectul de contrast

Manifestări ale efectelor perturbatorii

1) În virtutea unor judecăţi anticipative, cadrul didactic nu observă eventualele lipsuri ale elevilor buni şi nu sunt „dispuşi" să constate unele progrese ale celor „slabi".
2) Elevii faţă de care învăţătorul are aşteptări mai mari, sunt solicitaţi mai mult, li se oferă mai multe oportunităţi de a răspunde, de a interacţiona cu cadrul didactic.
3) Învăţătorul manifestă la începutul anului şcolar, exigenţă mai mare în procesul de evaluare pentru a-i mobiliza pe elevi să se pregătească permanent de lecţii.
4) Nivelul performanţial al elevului este apreciat mai înalt dacă urmează după un elev care a demonstrate rezultate mai scăzute, sau invers, dacă urmează să fie apreciat după un elev care a dat un răspuns excelent.
5) Aprecierea unui elev la o anumită disciplină se realizează potrivit rezultatelor obţinute la alte discipline
6) Cadrul didactic evită să aprecieze elevii cu calificative înalte sau joase

Modalităţi posibile de reducere a efectelor perturbatorii

a) Dezvoltarea, prin diverse modalităţi, a încrederii în posibilităţile elevilor şi promovarea sistematică a ideii că ei sunt capabili de reuşite şcolare înalte.
b) Utilizarea probelor standardizate şi testelor docimologice.
c) Realizarea evaluării în acord cu unităţile de competenţă/obiective de evaluare.
d) Conştientizarea efectelor datorate contiguităţii probelor de către evaluator.
e) Nu trebuie prognozat eşecul elevilor. Dacă testul sau proba de evaluare are un grad de complexitate ridicat, elevilor li se aduce la cunoştinţă acest fapt, dar sunt încurajaţi că vor face faţă dacă vor lucra intens pentru a se pregăti.

8. În baza analizei literaturii recomandate:
a) enumeraţi cel puţin 5 efecte negative pe care le pot avea erorile în evaluare asupra traseului performanţial ale elevilor;
b) enumeraţi modalităţi de reducere a efectelor negative ale erorilor în evaluare.
Care dintre efectele perturbatoare în evaluare, după părerea voastră, este mai des întâlnit în mediul şcolar?

BIBLIOGRAFIE

6. *Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar*, aprobată prin Ordinul MECC nr. 1468 din 13.11.2019. https://mecc.gov.md/sites/default/files/mecd_1-4_15.11.2019_site.pdf
7. *Ghid de implementare a metodologiei privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar, clasele I-IV.* Chișinău: ©MECC, 2019. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_ecd_1-4_20.11.2019_site_final.pdf
8. *Instrucțiune privind completarea catalogului școlar (clasele I-IV)* (valabil pentru anul respectiv de studii).
9. *Regulamentul privind evaluarea și notarea rezultatelor învățării, promovarea și absolvirea în învățământul primar și secundar,* aprobat prin Ordinul MECC nr. 70 din 30.01.2020. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_modificare_regulament_evaluare.pdf
10. *Modele de proiecte didactice de lungă durată, anul de învățământ 2020-2021* https://mecc.gov.md/sites/default/files/pld_clasele1-4_01.09.2020.pdf
11. Cucoș C. *Teoria și metodologia evaluării.* Iași: Editura „Polirom", 2008. https://dppd.tuiasi.ro/wp-content/uploads/2020/01/Teoria-si-met.instr_.-si-ev.-manual.pdf

    Pogolșa L., Marin M., Gaiciuc V., Ursu L. E*valuarea criterială prin descriptori în învățământul primar: Clasa I: Ghid metodologic (ediția a II-a, actualizată și completată).* Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2017. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_ecd_cl_i_09-01-2018_1.pdf
12. Radu I.T. *Evaluarea în procesul didactic. Ediția a 3-a.* București: Editura Didactică și Pedagogică, 2007.
13. Tiron E.; Stanciu T. *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării*. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2019.